

WAARSCHUWING

GEVARENAANDUIDINGEN

H410 Zeer giftig voor in het water levende organismen, met langdurige gevolgen

VOORZORGSMAATREGELEN

P273 Voorkom lozing in het milieu.

P391 Gelekte/gemorste stof opruimen.

P501 Inhoud/verpakking afvoeren naar een inzamelpunt voor gevaarlijk of bijzonder afval.

SP1 Zorg ervoor dat u met het product of zijn verpakking geen water verontreinigt.

OVERIGE VERMELDINGEN

Bij noodgevallen kunt u contact opnemen met SGS, telefoonnummer **+32 3 575 0330** of het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) **+31 30 2748888** (alleen voor artsen).

OPSLAG: In originele goed gesloten verpakking bewaren.

Titus™

HERBICIDE

Herbicide voor de naopkomstbestrijding van grassen en breedbladige onkruiden in aardappelen, maïs, raketblad en tolerante cichorei

Toelatingsnummer: 11393 N (W.8.)

Water dispergeerbaar granulaat

Werkzame stof(fen): rimsulfuron

Gehalte(n): 25%

Toxicologische groep: sulfonyl ureum verbinding

©™ Trademark of Dow AgroSciences, DuPont or Pioneer and their affiliated companies or respective owners.)

INHOUD:
500 G e

Volg de gebruiksaanwijzing om gevaar voor de menselijke gezondheid en het milieu te voorkomen.

Production Agriscience Netherlands B.V.
Baanhoekweg 22, 3313 LA Dordrecht
Tel.: 0164-444 000 - Website: www.corteva.nl

Geproduceerd in EU

Deze verpakking is bedrijfsafval, mits deze is schoongespoeld, zoals wettelijk is voorgeschreven.

K-46549/2110 - THE NETHERLANDS

WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT

Toegestaan is uitsluitend het professionele gebruik als onkruidbestrijdingsmiddel door middel van een na opkomst toepassing in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.0, Ctgb juni 2011) onder de vermelde toepassingsvoorwaarden:

Toepassings-gebied	Te bestrijden organisme	Dosering (middel) per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per teeltcyclus	Maximaal aantal g middel per ha per teeltcyclus	Minimum interval tussen toepassingen in dagen
Consumptie aardappel	onkruiden	30-40 g/ha ¹	2	70	10
Zetmeel aardappel	onkruiden	30-40 g/ha ¹	2	70	10
Maïs	onkruiden	30-40 g/ha ¹	2	70	10

¹ TITUS® dient altijd in combinatie met een niet-ionische uitvloeier te worden toegepast.

Het middel dient te worden toegepast in 150-400 l water per ha.

Het gebruik in de teelt van raketblad en tolerante cichorei is op basis van een “derdenuitbreiding”. Deze “derdenuitbreiding” is aangevraagd door de Stichting Trustee Bijzondere Toelatingen. Er is voor deze uitbreiding geen werkzaamheids- en fytotoxiciteitonderzoek uitgevoerd.

Er wordt daarom aangeraden een proefbespuiting uit te voeren, voordat het middel gebruikt wordt. Gebruik van dit middel in deze toepassingsgebieden, komt voor risico en verantwoordelijkheid van de gebruiker.

Toepassings-gebied	Te bestrijden organisme	Dosering (middel) per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per teeltcyclus	Maximaal aantal g middel per ha per teeltcyclus	Minimum interval tussen toepassingen in dagen
Raketblad	onkruiden	10-30 g/ha ¹	6	70	7
Tolerante Cichorei	onkruiden	30-40 g/ha ¹	2	70	10

¹ TITUS® dient altijd in combinatie met een niet-ionische uitvloeier te worden toegepast.

Toepassingsvoorwaarden

Volg- en vervanggewassen

Gezien de aard van het middel kan niet uitgesloten worden dat er negatieve effecten op bepaalde volg- en vervanggewassen op kunnen treden.

TITUS® kan veilig in alle aardappelrassen worden toegepast. Wel kunnen er verschillen optreden tussen de rassen met betrekking tot de mate van geelverkleuring, indien onder ongunstige omstandigheden is gespoten.

TITUS® kan veilig worden toegepast in vele maïsrassen. Sommige maïsrassen zijn echter gevoeliger voor dit product dan andere.

Resistentiemanagement

Dit middel bevat de werkzame stof rimsulfuron. Rimsulfuron behoort tot de sulfonylureumverbindingen. De HRAC code is B. Bij dit product bestaat er kans op resistentieontwikkeling. In het kader van resistentiemanagement dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen op te volgen.

GBRUIKSAANWIJZING

ALGEMEEN

Werking

TITUS® is een systemisch herbicide en wordt snel opgenomen, voornamelijk via het blad van de onkruiden. Al na een paar uur stopt de groei van de gevoelige onkruiden en valt de concurrentie met het gewas weg. Verkleuringen en necrosesymptomen verschijnen en

enkele weken later sterven de onkruiden. De snelheid van afsterven is afhankelijk van soort, leeftijd en groeiomstandigheden van de onkruiden.

Omstandigheden tijdens en na de toepassing

In cultuurgewassen wordt TITUS® omgezet in niet actieve bestanddelen en daarom is het middel veilig voor het gewas. Soms kan een lichte en tijdelijke geelverkleuring worden waargenomen. Dit heeft echter geen invloed op de opbrengst.

De werking van TITUS® is redelijk afhankelijk van de weersomstandigheden:

- Voor consumptie- en fabrieksaardappelen toepassen vanaf 10°C tot 25°C.
Indien een toepassing niet kan worden uitgesteld in een periode met temperaturen boven 25° Celsius, dan wordt aanbevolen de toepassing in de avonduren uit te voeren, zodat een geelverkleuring kan worden voorkomen of verminderd;
- Voor snij- en korrelmais toepassen vanaf 10°C tot 21°C.
TITUS® dient te worden toegepast bij gematigde temperaturen gedurende:
 - de dag van toepassing
 - + 2 dagen erna.Als dit niet mogelijk is moet de toepassing van het middel worden uitgesteld tot een periode met gunstigere temperaturen.
- Niet toepassen als voor of na de geplande bespuiting een nachttemperatuur wordt verwacht van 5° C of lager;
- Regenvast 4 uur na toepassing;
- Als binnen 24 uur na de geplande toepassing zware neerslag wordt verwacht, moet de toepassing worden uitgesteld.

LET OP:

TITUS® niet toepassen op een gewas dat in een slechte conditie verkeert als gevolg van:

a. Ongunstige weersomstandigheden, zoals:

- afwisselend vorst en dooi;
- grote schommelingen tussen dag- en nachttemperatuur;
- hagelbuien;
- sterk zonlicht.

b. tekorten of overvloed aan water;

c. ziekte- of plaagaantasting;

d. tekorten aan voedingsstoffen;

of andere factoren die de groei van het gewas negatief beïnvloeden.

ONKRUIDEN

Werkingspectrum

TITUS® is zeer doeltreffend tegen een groot aantal éénjarige en overblijvende grassen en tweezaadlobbige onkruiden. TITUS® werkt het meest efficiënt als het wordt toegepast op jonge actief groeiende onkruiden. Het is belangrijk de onkruiden goed te raken. Bij hergroei en/of nieuwe opkomst kan een herbehandeling noodzakelijk zijn.

In de volgende tabel staan een aantal onkruiden en hun gevoeligheid.

Voor overige onkruiden raadpleeg uw leverancier.

ZG	G	MG	OG
EENJARIGE ONKRUIDEN			
<i>Kiemblad t/m 4 blad</i>	<i>Kiemblad t/m 2 blad</i>		
Akkerandooorn	Akkerkool	Akkerviool	Ereprijs soorten
Akkerboterbloem	Akkerkers	Akkerwinde (zaailing)	Korenbloem
Driedelig tandzaad	Duivekervel soorten	Bijvoet	Varkensgras
Fluweelblad	Grote klaproos	Bingelkruid	Zwarte nachtschade ²
Groot akkerscherm	Hondspeterselie	Ganzebloem	
Guigelheil	Knopkruid	Harig knopkruid	
Hennepnetel	Luzerne (zaailing)	Kamille: - valse	
Herderstasje	Perzikkruide	Kroontjeskruid	
Herik	Vergeet-mij-nietje	Melganzevoet	
Kamille: - echte	Viltige duizendknoop	Smalle weegbree	
Kleefkruid1	Zwaluw tong	Stippelganzevoet	
Kleinkruiskruide		Uitstaande melde	
Kleine brandnetel		Waterpeper	
Knopherik			
Leeuwebek soorten			
Muur			
Ooievaarsbek			
Paarse dovenetel			
Papegaaiekruid			
Raket soorten			
Reigersbek			
Spurrie			
Wikke soorten			
Witte krodde			

ZG	G	MG	OG
----	---	----	----

MEERJARIGE ONKRUIDEN

Kiemplad t/m 2 blad			
	Haagwinde (bovengronds) Klein hoefblad Melkdistel Moerasandoorn	Heermoes Veenwortel Akkermunt Zuring soorten	Akkerwinde (wortelstok) Akkerdistel Knolcyperus Luzerne Riet

OPSLAG

1 t/m 3 blad			
Koolzaad opslag Zonnebloem opslag	Gerst opslag Rogge opslag Tarwe opslag		Aardappel opslag
10-20 cm			
	Niet tolerante cichorei opslag ³ Witlof opslag ³		

GRASSEN

1 blad t/m uitstoeiing			
Duist Engels raaigras Hanepoot (t/m 1 uitloper) Italiaans raaigras Straatgras Timoteegras Wilde haver Windhalm			Glad vingergras Handjesgras

ZG	G	MG	OG
----	---	----	----

1 t/m 3 blad

Draadgerst Harig vingergras (bloedgerst) Naalbaar soorten Pluimgerst	IJle dravik Kale gierst Roodzwenkgras	Kropaar	
10-20 cm			
Fioringras Kweek			

ZG = zeer gevoelig G = gevoelig MG = matig gevoelig OG = ongevoelig

¹kiemplad stadium is ongevoelig

²kiemplad stadium is gevoelig

³rasverschillen in gevoeligheid

Bij aanwezigheid van onkruiden die ongevoelig (OG) of matig gevoelig (MG) zijn, verdient het aanbeveling om een daartoe geschikt herbicide toe te voegen in een tankmix (zie ook 'mengingen').

Stadium onkruiden

Het middel dient te worden toegepast als de onkruiden zich in een vroeg stadium bevinden en actief groeien. In het algemeen geldt als optimale stadium: kiemplad tot en met 2-blad-stadium.

TOEPASSINGEN

Algemeen

TITUS® homogeen verdelen. Het vereist een goed afgestelde spuitmachine om niet behandelde gedeelten en overdosering te vermijden.

Uitvloeier

Voor een goede werking van TITUS® moet **ALTIJD** een (niet-ionogene) uitvloeier worden toegevoegd aan de spuitvloeistof. De volgende uitvloeier wordt aanbevolen:

VIVOLT® aan 100 ml per 100 liter water

Voor andere uitvloeiers raadpleeg uw leverancier.

Waterhoeveelheid

TITUS® kan gebruikt worden in een volume van 150-400 l water per ha. Bij een zeer dicht gewas is het aan te bevelen het hoogste watervolume te gebruiken om de onkruiden voldoende te raken.

CONSUMPTIE- en ZETMEELAARDAPPELEN

NIET toepassen in POOTAARDAPPELEN

Gewasstadium

TITUS® dient op een zodanig tijdstip te worden toegepast dat alle aanwezige onkruiden worden geraakt in het meest optimale stadium. Bij een te late toepassing kan de paraplu-

werking van het gewas te groot worden, waardoor de onkruiden niet meer goed kunnen worden geraakt. Dit is doorgaans bij een gewashoogte van 10-20 cm.

Ras

TITUS® kan veilig in alle aardappelrassen worden toegepast. Wel kunnen er verschillen optreden tussen de rassen met betrekking tot de mate van geelverkleuring, indien onder ongunstige omstandigheden is gespoten.

Gebruik

TITUS® kan dienen als basis van de na-opkomst bestrijding van een aantal moeilijk te bestrijden grassen of onkruiden, zoals kweek, hanepoot, kamille, 3-delig tandzaad, etc. Om een zo breed mogelijk werkingsspectrum te bekomen, kan TITUS® ingezet worden in combinatie met andere herbiciden (zie ook 'mengingen').

Dosering

De dosering voor de eerste toepassing is: 40 g/ha

De dosering voor een tweede toepassing is: 30 g/ha

Een tweede toepassing kan noodzakelijk zijn bij eventuele hergroei en/of nieuwe opkomst.

SNIJ- en KORRELMAIS

NIET toepassen in SUIKERMAIS, teelt onder plastic en bij de teelt voor zaadproductie en inteeltlijnen.

Gewasstadium

TITUS® dient te worden toegepast in de volgende gewasstadia:

- eerste toepassing: 1^e tot en met 5^e blad;
- tweede toepassing: 6^e tot en met 8^e blad.

Ras

Het gebruik van TITUS® is **NIET** selectief voor **ALLE** maisrassen!

Sommige maïsrassen zijn gevoeliger voor dit product dan andere. Raadpleeg uw adviseur of TITUS® veilig gebruikt kan worden in het ras dat u teelt.

Gebruik

TITUS® kan dienen als basis van de na-opkomst bestrijding van een aantal moeilijk te bestrijden grassen of onkruiden, zoals kweek, hanepoot, kamille, 3-delig tandzaad, etc. Om een zo breed mogelijk werkingsspectrum te bekomen, kan TITUS® ingezet worden in combinatie met andere herbiciden (zie ook 'mengingen').

Dosering

De dosering voor de eerste toepassing is: 40 g/ha
De dosering voor een tweede toepassing is: 30 g/ha

In een tankmix van TITUS® met een ander product tegen breedbladigen kan de eerste keer 30 gram per ha worden gebruikt, met uitzondering van de situatie waarin haagwinde en kleefkruid aanwezig zijn: dan dient altijd 40 gram per ha te worden gebruikt.

Een tweede toepassing kan noodzakelijk zijn bij eventuele hergroei en/of nieuwe opkomst.

RAKETBLAD

De kennis omtrent de toepassing van TITUS® in raketblad is zeer beperkt.

TITUS® is niet volledig selectief in raketblad. Toepassing van TITUS® kan een gewasreactie veroorzaken en er kan verkleuring en sterke groeiremming optreden.

Vooraf het kiembladstadium blijkt erg gevoelig.

Dosering

Maximaal 30 g/ha per toepassing.

Per teelt maximaal 70 gram/ha toepassen.

Beperkte gegevens geven aan dat TITUS® het beste in herhaalde toepassingen met lage doseringen (10-20 gram per hectare) gebruikt kan worden. Om werking te verkrijgen met lage doseringen dient het middel te worden toegepast op zeer jonge onkruiden (bij voorkeur in het kiemlobstadium). Vervolgbespuitingen uitvoeren bij nieuwe opkomst van onkruiden. Niet toepassen op het kiemblad stadium van het gewas.

Tolerante CICHOREI

TITUS® kan uitsluitend worden toegepast in cichoreirassen die tolerant zijn voor TITUS®.

Rassen die deze eigenschap niet bezitten zijn zeer gevoelig voor TITUS®. Informatie over de rasgevoeligheid kunt u verkrijgen via uw zaadleverancier.

TITUS® kan worden toegepast vanaf opkomst van de cichorei tot aan het sluiten van de rijen.

Dosering

Maximaal 40 gram/ha per toepassing.

Per teelt maximaal 70 g/ha toepassen.

De dosering is afhankelijk van de soort onkruiden en het ontwikkelingsstadium. Op grotere onkruiden en overblijvende onkruiden (bijvoorbeeld kweekgras) altijd de hoogste dosering gebruiken voor een afdoende resultaat.

GEREEDMAKEN VAN DE SPUITVLOEISTOF

- Begin met een schone spuitmachine;
- Vul de tank voor 25-50% met water. Voeg eerst TITUS® toe en daarna eventuele andere middelen (de uitvloeier altijd als laatste) en stel het roersysteem in werking;
- Vul de tank verder met water;
- Houd tijdens het spuiten het roersysteem in werking.
- Verpakkingen dienen zorgvuldig te worden geleegd, schoongemaakt met water, en het spoelwater te worden toegevoegd aan de tank.

LET OP:

De verpakking hermetisch sluiten om het product in de beste condities te bewaren. Maak niet meer spuitvloeistof aan dan noodzakelijk.

MENGINGEN

TITUS® kan niet gemengd worden met minerale olie, middelen op basis van bentazon, dinoterb, fluroxypyr of 2,4 D; fungiciden die grote hoeveelheden actieve stof bevatten en/of organische fosforverbindingen.

LET OP:

Tussen een toepassing van TITUS® en de genoemde producten moet minimaal een periode van 7 dagen aanwezig zijn.

Voor overige tankmengingen raadpleeg uw leverancier.

Raadpleeg te allen tijde ook het etiket van de mengpartner.

DRIFTMANAGEMENT

Het overwaaien van spuitnevel (drift) naar oppervlaktewater (meren en sloten), naburige en/of nog te zaaien of planten gewassen moet worden voorkomen.

Spuit daarom bij rustig weer met weinig wind.

SCHOONMAKEN VAN DE SPUITAPPARATUUR

In de machine en/of tank achtergebleven restanten kunnen schade aan gewassen veroorzaken.

Daarom is het belangrijk om volgens goed agrarisch gebruik alle spuitapparatuur na gebruik goed schoon te maken. Gebruik hiervoor een geschikt reinigingsmiddel.

- Verdun de restvloeistof ca. 10 maal en verspuit deze op het behandelde perceel;
- Vul de tank halfvol met water;
- Voeg daaraan 0,5 liter ALL CLEAR EXTRA™ per 100 liter water toe en vul de tank verder;
- Het roersysteem in werking stellen en een 10-tal minuten laten werken;
- Vervolgens dit mengsel verspuiten over het zojuist bespoten perceel;
- De spuitdoppen en filters grondig reinigen met ALL CLEAR EXTRA™;
- en slotte de gehele machine (spuittank, spuitboom, leidingen en doppen) met schoon water doorspoelen;
- Herhaal bovenstaande procedure nog eenmaal.

Als alternatief voor ALL CLEAR EXTRA™, raadpleeg uw leverancier.

LET OP:

Vermijd verontreiniging van oppervlaktewater (meren, grachten, enz....) en zeker deze die voor irrigatie van culturen in aanmerking komen.

RESISTENTIE

TITUS® bevat rimsulfuron, hetgeen behoort tot de chemische familie van de sulfonylurea. De werking van rimsulfuron berust op de blokkering van het enzym ALS (aceto lactate synthase). Als herbiciden met dezelfde werkingswijze jarenlang toegepast worden kunnen van nature aanwezige resistente onkruiden overleven en overheersen op deze percelen.

Om te vermijden dat bovengenoemd fenomeen (versneld) optreedt, is het belangrijk dat de teler:

- in hetzelfde gewas, in hetzelfde teeltjaar de toepassing van TITUS® afwisselt of mengt met producten (of mengingen van producten) met een verschillende werkingswijze. Het wordt ten zeerste aanbevolen om maximaal op 2 spuitmomenten per seizoen producten toe te passen met dezelfde werkingswijze als TITUS®.
- in de rotatie: gebruik op eenzelfde perceel en in de loop van de teeltrotatie, herbiciden met verschillende werkingswijze.
- de gebruiksaanwijzing, zoals deze op het etiket staat vermeld, met betrekking tot de dosering, het spuitinterval en het optimale toepassingsmoment opvolgt.

De mogelijke aanwezigheid van resistentie kan niet worden voorspeld. Raadpleeg uw adviseur of de HRAC (Herbicide Resistance Action Committee) voor aanbevelingen op het gebied van resistentiemanagement.

VOLGGEWASSEN

Na de toepassing van TITUS® kunnen de volgende gewassen geteeld worden:

Na ploegen

In de herfst :

- na 6 weken: wintertarwe
- na 4 maanden: alle eenjarige gewassen

In het volgende voorjaar :

- na 6 maanden: aardappelen, mais
- na 8 maanden: alle eenjarige gewassen

Vervanggewassen

In geval van mislukking van het gewas kunnen alleen snij- en korrelmais of aardappelen worden geteeld.

LET OP:

Bij gebrek aan voldoende informatie wordt afgeraden groentegewassen, bloemen, sierplanten, bloembollen, heesters of bomen te telen binnen 16 maanden na de toepassing van TITUS®.

Deze aanbevelingen houden geen rekening met eventueel andere herbiciden die in hetzelfde jaar op hetzelfde perceel werden toegepast (betrokken firma raadplegen).

EERSTE HULP BIJ ONGEVALLEN

Bij het inwinnen van medisch advies, de verpakking of het etiket ter beschikking houden.

NA INSLIKKEN: De mond spoelen. Een arts raadplegen.

NA INADEMING: De persoon in de frisse lucht brengen en ervoor zorgen dat deze gemakkelijk kan ademen. Bij onwel voelen een arts raadplegen.

BIJ CONTACT MET DE HUID: Verontreinigde kleding uittrekken. Met veel water wassen. Bij huidirritatie: een arts raadplegen. Verontreinigde kleding wassen alvorens deze opnieuw te gebruiken.

BIJ CONTACT MET DE OGEN: Voorzichtig afspoelen met water gedurende een aantal minuten; contactlenzen verwijderen, indien mogelijk; blijven spoelen. Bij aanhoudende oogirritatie: een arts raadplegen.

Voor bijkomende inlichtingen, contacteer SGS, **+32 3 575 0330** of het Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum (NVIC) **+31 30 2748888 (alleen voor artsen)**.

BELANGRIJK

Verkoper garandeert, dat de samenstelling van dit product overeenkomt met de chemische beschrijving, zoals vermeld op dit etiket. Verkoper kan alleen garanderen, dat het product redelijk geschikt is voor de doeleinden op het etiket vermeld, waar het onder normale omstandigheden wordt gebruikt in overeenstemming met de gebruiksaanwijzing. De garantie vervalt bij gebruik van dit product in afwijking van de aanwijzingen, bij gebruik onder abnormale omstandigheden of bij gebruik onder omstandigheden, die redelijkerwijze niet door verkoper konden worden voorzien; in zulke gevallen draagt de koper het volledig risico. Enige andere garantie of aansprakelijkheid wordt door verkoper niet verstrekt noch aanvaard en mag ook niet uit het bovenstaande worden afgeleid.

50X20MM MINIMUM
NO TEXT NO COLOR ON THIS ZONE
(THIS SQUARE MUST BE DELETED BEFORE PRINTING)

®™ Trademark of Dow AgroSciences, DuPont or Pioneer and their affiliated companies or respective owners.